

Posudek oponentky

na rigorózní práci Jiřího Berana na téma:

Žaloba pro zmatečnost

Autor předkládá k hodnocení práci o rozsahu 120 stran vlastního textu. Přílohou práce jsou shrnutí v německém jazyce a obsáhlý a strukturovaný seznam použité literatury.

Především je třeba ocenit samotnou volbu tématu. Ač je žaloba pro zmatečnost významným procesním institutem s historickými kořeny v českém platném právu je v české odborné literatuře monotematicky komentována z příčin různých jen vzácně, což koneckonců dokládá i přiložený seznam studijních pramenů.

Systematicky je téma zpracováno vhodně, promyšleně a přehledně. Jednotlivým otázkám zkoumané problematiky se autor věnuje v přiměřených proporcích a práce působí v tomto smyslu vyrovnaně.

Autor nejprve obecně charakterizuje žalobu pro zmatečnost a její místo v systému opravných prostředků. Klade si přitom základní otázku: jaká je procesní povaha tohoto institutu? Je to žaloba či opravný prostředek? Autor se na základě přesvědčivé argumentace (historickou i komparativní metodou) zřetelně kloní k závěru, že jde o opravný prostředek. Postrádám hodnocení stavu, kdy odvolacími důvody jsou všechny vady zmatečnosti, které jsou představitelné v řízení před soudem 1. instance. Autor by se klíče tohoto řešení mohl vyjádřit v rámci ústní obhajoby.

Dále autor zařadil kapitolu věnovanou na jedné straně historickým kořenům žaloby pro zmatečnost a na straně druhé komparativnímu pohledu na tento institut. Pro srovnání přitom zvolil právní úpravy Německa, Rakouska, Francie, Itálie, Ruska a Polska. Ačkoli jde o základní informace o vybraných právních úpravách, je třeba autorovu snahu o komparativní pohled opravných systémů ocenit. Dále je třeba konstatovat, že komparativní poznámky jsou autorem průběžně zařazovány v textu práce v kontextu příslušných popisovaných a zkoumaných otázek (např. nepřipustnost žaloby pro zmatečnost proti rozsudkům majícím vliv na existenci manželství na str. 45, podobně na str. 88 a na mnohých dalších místech).

Následující partie představují co do rozsahu i co do obsahu těžiště hodnocené práce a věnují se platné právní úpravě žaloby pro zmatečnost. Autor přitom postupně analyzuje přípustnost žaloby pro zmatečnost, důvody zmatečnosti a řízení o žalobě pro zmatečnost.

Autorovy výklady se opírají o výbornou znalost platné právní úpravy, kterou doplňuje kvalifikovaný výběr judikatury zařazené do četných poznámek (např. při zpracování subjektivní přípustnosti žaloby pro zmatečnost). Bezpečnou orientaci autora ve zkoumané problematice dokládá i jeho přesvědčivá argumentace k některým velmi sporným otázkám jako je např. tzv. zdánlivá právní moc, předčasné podání žaloby pro zmatečnost nebo uplatnění koncentrace řízení v řízení o žalobě pro zmatečnost. Osobitá je autorova klasifikace důvodů zmatečnosti na str. 55. Jednotlivým důvodům zmatečnosti se pak autor věnuje velmi podrobně a nabízí tak jejich přehledný výklad, opírající se opět o relativně bohatou judikaturu. V rámci námětů *de lege ferenda* se autor - inspirován rakouskou úpravou - přesvědčivě vyslovuje pro rozšíření stávajících důvodů zmatečnosti o vady věcné příslušnosti a vadu spočívající v porušení zásady veřejnosti. Pokud jde o příslušnost soudu k řízení o žalobě pro zmatečnost absentuje autorův komentář k úpravě příslušnosti, která vylučuje z rozhodování o žalobě pro zmatečnost vrchní soud (§ 235a odst. 1 *in fine* OSŘ)

V závěrečné poznámce autor připomíná cíl své práce a základní otázky, ke kterým se zamýšlel vyjádřit. K celkovému hodnocení právní úpravy autor poznamenává, že významnou roli při sjednocování judikatury v této oblasti zde sehrává přípustnost odvolání proti rozhodnutí o žalobě pro zmatečnost.

Závěr: celkově hodnotím předloženou rigorózní práci Jiřího Berana jako zdařilé zpracování rigorózního úkolu, které svým rozsahem, obsahem i metodami zpracování plně vyhovuje požadavkům kladeným na tento druh prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě, v jejímž rámci by se měl autor vyjádřit ke shora naznačeným otázkám.

Praha 20. dubna 2006

Doc.JUDr. Aléna Mačková, Ph.D.
Oponentka práce
